

Informatie brief broedsheid / overmatig eieren leggen

Hoewel het leggen van eieren een volkomen normaal fenomeen is, loopt dit bij sommige vogels weleens uit de hand. Vooral grasparkieten en valkparkieten staan berucht om het overmatig leggen van eieren. Omdat het leggen van een ei veel energie en bouwstoffen van het lichaam vraagt, kan het overmatig eieren leggen op termijn leiden tot uitputting en legproblemen. Het is dan ook belangrijk om het overmatig eieren leggen zo snel mogelijk aan te pakken. Wat de oorzaak is van het overmatig eieren leggen en hoe u het kunt behandelen en – beter nog – voorkomen, leest u in deze informatiebrief.

Dierenkliniek
IJburglaan

Waarom legt mijn vogel overmatig eieren?

De productie van een ei wordt gestimuleerd door verschillende factoren, waaronder:

- **Daglichtlengte:** het is niet voor niets dat met het verlengen van de dagen in het voorjaar ‘in mei alle vogels een ei’ leggen;
- **Voeding:** aanwezigheid van voedselvoorraden is een belangrijke stimulans voor het in gang zetten van de ei-productie, aangezien het maken van een ei vraagt om veel bouwstoffen;
- **Nestplekken:** een andere stimulans is het aanwezig zijn van een nest om het ei in te leggen;
- **Aanwezigheid van eieren:** wanneer een bepaald aantal eieren in het nest ligt, is dit een belangrijk signaal voor de vogel om te stoppen met leggen;
- **Fysiek contact en aanwezigheid van partner:** via allerlei processen in het brein zorgt fysiek contact, zoals aaien door de eigenaar (vooral op de rug), en aanwezigheid van een partner voor het opgang brengen van de ei-productie.

Wanneer uw vogel overmatig veel eieren legt, is het daarom belangrijk om bovenstaande factoren aan te pakken.

Wat te doen bij overmatig eieren leggen?

Daglichtlengte verkorten

Omdat de daglichtlengte een erg belangrijk rol speelt in de aanzet tot eiproductie, adviseren wij bij overmatig eieren leggen de daglichtlengte te verkorten tot 8 tot 10 uur per dag. Dit kan door een doek over de kooi te leggen of de kooi te verplaatsen naar een donkere (en rustige) kamer tot de volgende ochtend.

Gezonde, ‘energie-arme’ voeding

Het zadenmengsel dat veel gegeten wordt door onze gezelschapsvogels bevat veel koolhydraten en vetten en zijn daarmee heel energierijk. Vanwege dit hoge energiegehalte is dit een belangrijke trigger voor vogels om te leggen: in tijden van veel voedsel is het namelijk het ideale moment om eieren te leggen.

Ons advies is daarom om vogels een gevarieerd en gebalanceerd dieet aan te bieden, dat grotendeels uit pellets bestaat (ideaaliter 80%), aangevuld met groenten en fruit (15%) en wat zaden (5%). Overschakelen naar pellets is helaas niet gemakkelijk. Zeker als vogels al jaren gewend zijn aan hun energierijke zadenmengsel, zullen ze minder snel de gezonde pellets accepteren. Daarom is ons advies om deze verandering over een langere periode uit te smeren, zodat de vogel er langzaam aan went. Elders op onze website vindt u hier meer informatie over.

Nestplekken

Veel vogels die overmatig eieren leggen hebben continu toegang tot een nestplek. Omdat de aanwezigheid van een nestplek een belangrijke stimulans is voor vogels om eieren te leggen, is ons advies om de nestplekken te verwijderen. Belangrijk is hierbij wel dat als een vogel al begonnen is met eieren leggen, gewacht moet worden tot het laatste ei gelegd is en de vogel weer van het nest gaat. Wanneer namelijk de nestplekken worden verwijderd voordat het laatste ei gelegd wordt, kan dit tot problemen leiden omdat de vogel haar ei anders niet kwijt kan.

Aanwezigheid van eieren

Indien u geen nakomelingen verlangt van de vogel, kunt u het best de eieren verwijderen en vervangen door nepeieren of de gelegde eieren goed schudden en terugleggen zodat de ontwikkeling binnen het ei stopt. Door eieren in het nest te laten, krijgt hopelijk de vogel het signaal om weer te stoppen met leggen. Het verwijderen van eieren uit het nest zonder dat nepeieren worden gelegd kan ertoe leiden dat de vogel blijft eieren leggen door gebrek aan dit ‘stopsignaal’.

Fysiek contact en aanwezigheid van partner

Hoewel veel eigenaren zich daar niet van bewust zijn, is strelen over de rug en laten eten uit de mond bij vogels gedrag dat voorbehouden is aan partners. Het leidt daarom tot een meer ‘amoureuze’ dimensie in de relatie tussen vogel en eigenaar en is een belangrijke trigger voor vogels om eieren te leggen. Bij overmatig eieren leggen is het dus van essentieel belang niet meer uit de mond te laten eten en aaien enkel over de kop of buik te doen.

Indien uw vogel een partner in de kooi heeft, kan ook zijn aanwezigheid het leggen van eieren in gang zetten. Tijdelijk scheiden kan nodig zijn om het overmatig eieren leggen te doorbreken.

Wat als bovenstaande aanpassingen niet helpen?

In sommige hardnekkige gevallen blijft een vogel overmatig eieren leggen ondanks dat bovenstaande advies is opgevolgd. Het beste advies is om in deze situatie een afspraak te maken bij een vogelarts om te kijken naar de mogelijkheden. Zo is het mogelijk met bepaald hormoonpreparaten het legapparaat van een vogel tijdelijk stil te leggen, zodat het lichaam niet verder uitgeput kan raken. Tijdens een consult lichten wij dit graag verder toe aan u.

Indien er nog vragen zijn kunt u altijd contact opnemen met onze kliniek.

